

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ

КАФЕДРА ОПОДАТКУВАННЯ

ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ –
РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКИЙ
СОЮЗ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ»

**Моніторинг і коментарі
до нормативно-правових актів
у сфері оподаткування**

серпень, 2017 р.

Харків, 2017

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування – спільний, постійно діючий проект НДЦ ІПР НАН України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедри оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.facebook.com/groups/1926891494261445/>), що реалізується за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців».

Метою щомісячного Моніторингу є:

- оперативний аналіз нормативно-правових актів в сфері оподаткування;
- експертна оцінка ризиків, пов'язаних з прийняттям нових нормативних актів.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність платників податків, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; оцінку можливої результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). Критерії оцінки очікуваної результативності:

- узгодженість з діючою нормативно-правовою базою;
- спрощення або ускладнення податкового обліку;
- вплив на надходження коштів до бюджетів;
- вплив на економічну активність платників податків;
- зменшення або збільшення корупційних ризиків;
- доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- зміни системи оподаткування і в адмініструванні податків;
- зміни в оподаткуванні окремими податками, зборами;
- оцінювання якості проведення аналізу регуляторного впливу проектів регуляторних актів в сфері оподаткування;
- довідкова інформація, пов'язана з оподаткуванням.

Моніторинг передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Зміст

1. Система оподаткування і адміністрування податків	4
1.1. Реформування податкової системи	-
1.2. Регіональні аспекти оподаткування	-
1.3. Адміністрування податків	4
1.4. Податковий контроль	11
2. Окремі податки і збори	17
2.1. Податок на прибуток підприємства	17
2.2. Податок на доходи фізичних осіб	19
2.3. Податок на додану вартість	23
2.4. Акцизний податок	27
2.5. Екологічний податок	-
2.6. Рентна плата	-
2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	-
2.8. Транспортний податок	28
2.9. Плата за землю	-
2.10. Єдиний податок	-
2.11. Збір за місця для паркування транспортних засобів	-
2.12. Туристичний збір	-
3. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	-
4. Довідкова інформація	31
5. Оцінювання якості проведення аналізу регуляторного впливу проектів регуляторних актів в сфері оподаткування	32
6. Нормативно-правові акти, що набули чинності в серпні 2017 р.	38

1. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

1.3.Адміністрування податків

1.3.1. Про затвердження Порядку застосування податкової застави контролюючими органами. Наказ Міністерства фінансів України від 16.06.2017 р. № 586. Набув чинності 04.08.2017 р. (Офіційний вісник України від 04.08.2017 р. № 61)

Коментар: Наказом відмінено раніше діючий Порядок (був затверджений наказом Міністерства доходів і зборів України від 10.10.2013 р. № 572) і затверджено новий. Оновлений Порядок враховує зміни, що були внесені до Податкового кодексу протягом останніх років щодо застосування податкової застави (далі - ПЗ). Зокрема:

- право на ПЗ поширено на випадок укладання договору про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань (з дня укладення договору);
- збільшено максимальну суму податкового боргу при якій не застосовується право ПЗ (з 20 до 60 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);
- уточнено перелік інформації, яка може буди використана при проведенні опису майна:

Попередня редакція	Оновлена редакція
Опис майна може бути проведено за даними органів, які згідно з чинним законодавством здійснюють реєстрацію майна.	Опис майна може бути проведено за інформацією, документами і матеріалами державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності та їх посадових осіб, які забезпечують ведення відповідних державних реєстрів (кадастрів).

- передбачено, що право ПЗ виникає при відсутності податкового боргу – у випадку оформлення розстрочення (відстрочення) сплати податкових зобов'язань (якщо їх сума складає 1 млн грн., або більше);
- складання акта відмови платника податків від опису майна у податкову заставу є підставою для відмови у наданні розстрочення (відстрочення), якщо сума грошового зобов'язання, заявлена до розстрочення (відстрочення), становить 1 мільйон гривень і більше;

В цілому, гармонізація норм Порядку з вимогами актуальної редакції Податкового кодексу є позитивним явищем.

1.3.2. Про затвердження Положення про проведення перевірок стану збереження майна платника податків, яке перебуває у податковій заставі. Наказ Міністерства фінансів України від 16.06.2017 р. № 584. Набув чинності 04.08.2017 р. (Офіційний вісник України від 04.08.2017 р. № 61)

Коментар: Наказом скасовано раніше діюче Положення (затверджене наказом Міністерства доходів і зборів від 10.10.2013 р. № 573) та затверджено оновлену редакцію. Основні зміни полягають у наступному:

Попередня редакція	Оновлена редакція
Безпосередньо при проведенні перевірки стану збереження майна платника податків, яке перебуває у податковій заставі, податковий керуючий пред'являє платнику податків такі документи:...	Безпосередньо перед початком проведення перевірки стану збереження заставного майна податковий керуючий пред'являє платнику податків такі документи:...
У разі недотримання податковим керуючим вимог, передбачених цим Положенням, платник податків може не допустити податкового керуючого до проведення перевірки стану збереження майна платника податків, яке перебуває у податковій заставі , а також повідомити про факт порушення керівника відповідного органу доходів і зборів або оскаржити дії податкового керуючого відповідно до чинного законодавства.	У разі недотримання податковим керуючим вимог, передбачених цим Положенням, платник податків може повідомити про цей факт керівника відповідного контролюючого органу (його заступника або уповноважену особу) або оскаржити дії податкового керуючого відповідно до чинного законодавства.

Якщо перша зміна має виключно уточнюючий характер, то друга зміна обмежує можливості платника податків протидіяти противоправній поведінці податкового керуючого. Це, в свою чергу, обмежує права платників податків.

1.3.3. Про затвердження Порядку використання дебіторської заборгованості та/або майна юридичної особи як джерел погашення податкового боргу платника податків та/або відокремленого підрозділу юридичної особи. Наказ Міністерства Фінансів України від 16.06.2017 р. № 585. Набув чинності 04.08.2017 р. (Офіційний вісник України від 04.08.2017 р. № 61)

Коментар: Наказом відмінено раніше діючий Порядок використання додаткових джерел погашення податкового боргу (затверджений наказом Міністерства доходів і зборів від 10.10.2013 р. № 569) та прийнято новий порядок, аналогічний за вимогами, але з більш точною назвою. Основні відмінності оновленого Порядку полягають у наступному:

- ✓ замість права контролюючого органу встановлено його обов'язок визначення дебіторської заборгованості джерелом погашення податкового боргу;
- ✓ у випадку відмови платника податків, що має податковий борг, від укладання з контролюючим органом договору щодо переведення права вимоги дебіторської заборгованості передбачено право контролюючого органу звернутись до суду щодо зобов'язання платника податків укласти зазначений договір;
- ✓ уточнено, що податковий борг продовжує обліковуватися за платником податків, у якого він виник, до надходження коштів до бюджету за рахунок стягнення цієї дебіторської заборгованості. Контролюючий орган повідомляє платника податків про таке надходження у п'ятиденний строк з дня отримання відповідного документа.

В цілому, оновлення Порядку гармонізує його норми зі змінами, що були внесені до Податкового кодексу протягом останніх років.

1.3.4. Про затвердження Порядку функціонування Електронного кабінету. Наказ Міністерства фінансів України від 14.07.2017 р. № 637. Набув чинності 01.09.2017 р. (Офіційний вісник України від 01.09.2017 р. № 68)

Коментар: Затверджений Порядок визначає загальні засади функціонування інформаційно-телекомунікаційної системи «Електронний кабінет» (далі - ЕК), процедури ідентифікації користувачів, взаємодії з платниками податків та державними органами через ЕК.

ЕК забезпечує електронну форму взаємодії платників податків та державних органів з

контролюючими органами, надання/отримання користувачам/користувачами документів, інформації та послуг, передбачених Податковим кодексом.

Складовими ЕК є:

апаратно-програмний комплекс;

портальне рішення для користувачів - платників податків, робота в якому здійснюється онлайн та не передбачає обов'язкового використання спеціалізованого клієнтського застосування;

портальне рішення для користувачів - державних, у тому числі контролюючих, органів;

програмний інтерфейс, що дає змогу реалізувати повноту функціонала ЕК;

інші засоби інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем.

У складі ЕК розрізняється відкрита (загальнодоступна для будь-яких користувачів) частина та приватна частина (особистий кабінет, доступний тільки для платника податків та уповноважених посадових осіб державних органів). Необхідною умовою для доступу до приватної частини ЕК є відповідна реєстрація після проходження електронної ідентифікації.

Затверджений порядок деталізує вимоги Податкового кодексу і спрямований на перетворення контролюючих органів в організацію, яка надає сервісні послуги платникам податків.

1.3.5. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1231. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 р. № 618. Набула чинності 05.09.2017 р. (Офіційний вісник України від 05.09.2017 р. № 69).

Коментар: Постановою внесено зміни до Порядку списання непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу після ліквідації платника податків, не пов'язаної з банкрутством:

Попередня редакція	Нова редакція	Позитивні наслідки
1. Грошові зобов'язання або податковий борг, у тому числі пеня за порушення строків розрахунків під час здійснення операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності, штрафи за порушення вимог	1. Вважаються безнадійним боргом і підлягають списанню відповідно до цього Порядку грошові зобов'язання та/або податковий борг платника податків, що залишаються непогашеними після ліквідації такого платника, не пов'язаної з банкрутством, у зв'язку з недостатністю майна платника податків та осіб, на яких у випадках, передбачених законом,	Надано вичерпний перелік випадків визнання податкового боргу безнадійним та його списання

Попередня редакція	Нова редакція	Позитивні наслідки
<p>валютного законодавства, а також реструктуризований, розстрочений або відстрочений податковий борг (у тому числі нараховані на такий податковий борг відсотки), що після ліквідації платника податків, не пов'язаної з банкрутством, залишилися непогашеними у зв'язку з недостатністю майна платника податків або майна засновників чи учасників, якщо вони несуть повну або додаткову відповідальність за зобов'язаннями платника податків згідно із законодавством, а в разі ліквідації філії, відділення чи іншого відокремленого підрозділу юридичної особи - їх майна та майна юридичної особи незалежно від того, чи є вона платником податку, збору, стосовно якого виникло грошове зобов'язання або виник податковий борг таких філії, відділення чи іншого відокремленого підрозділу, вважаються безнадійним боргом і підлягають списанню відповідно до цього Порядку.</p> <p>Дія цього Порядку поширюється також на непогашені грошові зобов'язання або податковий борг фізичної особи - платника податків, яка померла або визнана судом безвісно відсутньою або оголошена померлою чи визнана недієздатною, крім випадків, коли з'являються інші особи, що вступають у права спадщини, незалежно</p>	<p>1. Вважаються безнадійним боргом і підлягають списанню відповідно до цього Порядку грошові зобов'язання та/або податковий борг платника податків, що залишаються непогашеними після ліквідації такого платника, не пов'язаної з банкрутством, у зв'язку з недостатністю майна платника податків та осіб, на яких у випадках, передбачених законом, покладається відповідальність щодо погашення грошових зобов'язань та/або податкового боргу такого боржника (далі - безнадійний податковий борг), зокрема, у разі:</p> <p>ліквідації платника податків як юридичної особи - майна платника податків та засновників або учасників такого підприємства, якщо вони несуть повну або додаткову відповідальність за зобов'язаннями платника податків згідно із законом, у межах повної або додаткової відповідальності;</p> <p>ліквідації філії, відділення чи іншого відокремленого підрозділу юридичної особи - майна юридичної особи незалежно від того, чи є така юридична особа платником податку, стосовно якого виникло грошове зобов'язання та/або виник податковий борг такої філії, відділення, іншого відокремленого підрозділу;</p> <p>державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця чи реєстрації у відповідному уповноваженому органі припинення незалежної професійної діяльності фізичної особи (якщо така реєстрація була умовою ведення незалежної професійної діяльності) - майна такої фізичної особи, у тому числі у разі її смерті або оголошення судом померлою, або визнання судом безвісно відсутньою чи недієздатною, крім випадків, коли з'являються особи, що вступають у права</p>	

Попередня редакція	Нова редакція	Позитивні наслідки
від часу набуття таких прав	спадщини, незалежно від часу набуття таких прав.	
<p>2. Безнадійний податковий борг підлягає списанню за рішенням керівника (заступника керівника) органу державної податкової служби, оформленого згідно з додатком, яке приймається на підставі одного з таких документів:</p> <p>витяг або довідка державного реєстратора про внесення змін до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, які підтверджують внесення запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи шляхом її ліквідації;</p> <p>повідомлення державного органу реєстрації актів цивільного стану про смерть фізичної особи (платника податків);</p> <p>рішення суду про визнання фізичної особи (платника</p>	<p>2. Безнадійний податковий борг підлягає списанню за рішенням керівника (його заступника) контролюючого органу згідно з додатком, яке приймається на підставі одного з таких документів:</p> <p>відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про державну реєстрацію припинення юридичної особи та її відокремленого підрозділу, відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації (до 1 січня 2019 р. джерелом даних про відокремлені підрозділи іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації є Реєстр громадських об'єднань, а з 1 січня 2019 р. - Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця, які є підставою для зняття їх з обліку в контролюючих органах та/або вчинення інших дій відповідно до законодавства;</p> <p>повідомлення чи документального підтвердження інформації органу державної реєстрації про ліквідацію або реорганізацію платника податків, закриття відокремленого підрозділу платника податків чи відомостей з ЄДРПОУ (для платників податків, для яких законом установлені особливості їх державної реєстрації та відомості стосовно яких не вносяться до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань);</p> <p>відомостей (витягу) з Державного реєстру актів цивільного стану громадян, інформації органу державної реєстрації актів цивільного стану, копії свідоцтва про смерть фізичної особи;</p>	<p>Порядок приведено у відповідність з вимогами діючого законодавства з питань державної реєстрації підприємницької діяльності</p>

Попередня редакція	Нова редакція	Позитивні наслідки
(платника податків) безвісно відсутньою або померлою чи недієздатною	судового рішення про визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи недієздатною або оголошення її померлою; документально підтвердженої інформації відповідного державного органу, що реєструє незалежну діяльність або видає документи про право на заняття такою діяльністю (свідоцтва, дозволи, сертифікати тощо).	
3. У разі коли контролюючий орган не є органом державної податкової служби, рішення про списання податкового боргу приймається органом державної податкової служби за зверненням контролюючого органу, яке подається разом з одним із документів, зазначених у пункті 2 цього Порядку	Виключено	Надання права прийняття рішення при списання податкового боргу митним органам дозволить більш оперативно вирішувати відповідні питання
4. Рішення про списання безнадійного податкового боргу складається у двох примірниках, один з яких передається органу державної податкової служби, другий - контролюючому органу. У разі коли контролюючий орган є органом державної податкової служби, рішення складається в одному примірнику	Виключено	

В цілому, внесені зміни спрямовані на приведення Порядку у відповідність зі змінами у податковому законодавстві, що були внесені протягом 2011-2017 рр.

1.4. Податковий контроль

1.4.1. Про затвердження змін до Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків - юридичними особами та їх відокремленими підрозділами. Постанова Кабінету Міністрів України № 657 від 21.07.2017 р. Набув чинності 08.09.2017 р. (Офіційний вісник від 08.09.2017 р. № 70).

Коментар: Зазначеним Порядком удосконалено правила оформлення актів (довідок) документальних перевірок платників податків.

Він повинен бути складений державною мовою и мати наскрізну нумерацію сторінок, а титульний аркуш паперового носія повинен бути надрукований на номерному бланку контролюючого органу для складання актів документальних перевірок, також зазначається місцезнаходження органу та його основні дані (телефон, телефакс, електронна пошта). До того ж у акті перевірки повинен міститися план перевірки (перелік питань).

В оновленому Порядку оформлення результатів документальних перевірок збільшать строки подання заперечень за результатами проведених перевірок податковим органом та строк їх розгляду. Замість п'яти робочих днів, що настають за днем їх отримання (днем завершення документальної перевірки, проведеної у зв'язку з необхідністю з'ясування обставин, що не були досліджені під час перевірки та зазначені у запереченнях), тепер діятиме сім робочих днів, та відправити їх можна на протязі п'яти робочих днів з дня отримання акту.

Вступна частина акта або довідки повинна відображати наступну інформацію: місцезнаходження платника, його телефони, факс та інші дані; повне та скорочене найменування платника податків, його податковий номер; законні підстави для проведення перевірки; план перевірки (перелік питань); дата видачі та номер направлення або посвідчення на право здійснення перевірки, дані органу, що його виписав, реквізити наказу на проведення перевірки; дані про вручення під підпис або надсилання копії наказу про проведення перевірки, про ознайомлення під

підпис з направленням(и)/посвідченням на право проведення перевірки; у разі відмови – інформація про відмову платника податків розписатися у направленні на проведення перевірки та про факт складання посадовими особами контролюючого органу акта, який засвідчує факт такої відмови; у разі відмови – інформація про відмову в допуску посадових осіб контролюючого органу до проведення перевірки із зазначенням періодів недопуску та про складені акти, що засвідчують такі факти, із зазначенням пояснень та заявлених причин відмови; у разі відмови – інформація про підписання (отримання) або відмову у підписанні (отриманні) актів, що засвідчують факт відмови у допуску до проведення перевірки; посади, назва структурного підрозділу, найменування контролюючого органу, звання, прізвища, імена, по батькові посадових осіб, що проводили перевірку; вид перевірки (документальна планова або позапланова, виїзна або невиїзна перевірка); період, за який проводилася документальна перевірка діяльності платника податків; інформація про надсилання (вручення) платнику податків повідомлення про проведення документальної перевірки; інформація про наявність журналу реєстрації перевірок платника податків та вчинення в ньому запису про проведення перевірки; прізвище, ім'я, по батькові керівника платника податків або уповноважених осіб з відома та/або у присутності яких проведено перевірку; інформація про останню попередню документальну планову перевірку (документальну позапланову перевірку з усіх питань) із зазначенням найменування контролюючого органу, що проводив перевірку, дати та номери акта перевірки, періоду перевірки (встановлені порушення та вжиті заходи щодо усунення виявлених недоліків).

Загальні положення акта (довідки) документальної планової перевірки повинні містити таку інформацію:

строк проведення документальної перевірки (дату початку та дату закінчення перевірки, та, якщо були, дату продовження, перенесення строків, зупинення); дані про посадових осіб і керівника із зазначенням розпорядчих документів про призначення та звільнення; дані про реєстрацію (перереєстрацію) платника податків, дані про взяття на облік в контролюючих органах, реєстраційні дані про платника усіх видів податків та обов'язкових платежів; список відокремлених підрозділів, а також пов'язаних осіб, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність; інформація про види діяльності, які здійснював платник податків за період, що перевірявся, та види діяльності, що потребували отримання спеціальних дозволів та їх вихідні дані; інформація про дебіторську (кредиторську) заборгованість, операції з векселями та цінними паперами; дані про розмір статутного

капіталу, засновників розмір їх внесків до статутного капіталу, форму внесення та вихідні дані засновників; інформація про те, чи є платник податків засновником (учасником), акціонером інших платників податків; дані про наявність рахунків у банках та інших фінансових установах; інформація про документи, які використані при перевірці, згруповані за типами; інформація про запити, які у разі необхідності надані (надіслані) посадовим особам платника податків щодо надання пояснень або представлення документів; у разі ненадання - інформація про складені акти про ненадання у визначений у запиті строк або надання не в повному обсязі документів та/або пояснень; інформація про прийняті рішення контролюючим органом щодо продовження строку надання документів; інформація про оформлення актів довільної форми про передачу документів, що містять комерційну таємницю або є конфіденційними; інформація про направлення запитів на проведення зустрічних звірок, запитів до інших органів державної влади, до страхових компаній та банківських установ, запитів до уповноважених органів іноземних країн тощо; про проведені платником податків під час здійснення перевірки будь-якого виду інвентаризації його основних фондів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, документів тощо; інформація про проведений аналіз фінансово-господарської діяльності платника податків.

Описова частина акта (довідки) документальної перевірки складається таким чином:

1) результати документальної перевірки дотримання податкового законодавства групуються за окремими видами податків, зборів відповідно до затвердженого плану (переліку питань) перевірки. У цій частині акта (довідки) документальної перевірки відображаються задекларовані платником податків у податковій та іншій звітності показники,

2) у разі встановлення перевіркою порушень податкового законодавства за кожним відображеним в акті документальної перевірки фактом порушення необхідно: 1) викласти зміст порушення з посиланням на конкретні пункти і статті законодавчих актів (міжнародних договорів, що порушені платником податків, зазначити період та господарську операцію, при здійсненні якої вчинено це порушення; 2) викласти зміст порушень (у разі їх встановлення), в тому числі щодо правильності та повноти визначення фінансового результату до оподаткування; 3) зазначити первинні документи, на підставі яких вчинено записи у податковому та бухгалтерському обліку та докази, що підтверджують наявність факту порушення; 4) у разі відсутності первинних документів, документів податкового або

бухгалтерського обліку, інших документів, що підтверджують факт порушення, або у разі ненадання їх для перевірки - зазначити перелік цих документів; 5) у разі отримання під час перевірки копій документів, які підтверджують факт виявленого порушення, про це робиться запис із відображенням підстав для їх отримання, а також переліку цих документів; 6) у разі відмови посадових осіб платника податків (керівника платника податків або уповноважених ним осіб) надати документи така особа складає акт у довільній формі, що засвідчує факт відмови; 7) у разі надання посадовими особами платника податків (керівником платника податків або уповноваженою ним особою) посадовим особам контролюючого органу письмових пояснень щодо встановлених порушень податкового законодавства та/або причин ненадання первинних та інших документів, що підтверджують встановлені порушення, або їх копій факти надання таких пояснень необхідно відобразити в акті документальної перевірки;

3) виявлені факти однотипних порушень та порушень, які повторюються, групуються у відомості або таблиці, що додаються до акта документальної перевірки;

4) результати документальної перевірки з питань дотримання вимог валютного законодавства, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, оформляються аналогічно результатам перевірки з питань дотримання вимог податкового законодавства;

5) у разі встановлення порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності необхідно відобразити вихідні дані договору (контракту);

6) результати документальної перевірки щодо дотримання вимог законодавства про збір та ведення обліку єдиного внеску оформляються аналогічно результатам перевірки дотримання вимог податкового законодавства.

7) результати документальної перевірки щодо дотримання вимог законодавства з питань державної митної справи оформляються аналогічно результатам перевірки дотримання вимог податкового та валютного законодавства;

8) в акті (довідці) документальної перевірки щодо дотримання законодавства з питань державної митної справи зазначається відповідна інформація, якщо при проведенні перевірки посадовими особами контролюючого органу здійснювались відбір проб та зразків товарів, контрольні аналізи

сировини, матеріалів і готової продукції, контрольні запуски призначалось проведення уповноваженими експертами контрольних обмірів обсягів будівельних, монтажних, ремонтних та інших робіт;

9) в акті (довідці) документальної перевірки зазначається інформація про проведення огляду виробничих, складських, торговельних та інших приміщень платника податків, що перевіряється, з відображенням результатів такого огляду у відповідному акті (у разі його проведення);

10) в акті (довідці) документальної перевірки відображається інформація про складання протоколів про порушення митних правил у порядку, визначеному Митним кодексом, або протоколів про інші адміністративні правопорушення (у разі їх складання під час проведення перевірок);

11) в акті (довідці) документальної перевірки відображається інформація щодо наявності контрольованих операцій та повноти їх відображення у поданій платником звітності

Таким чином, оновлений Порядок враховує зміни до ПКУ, які внесені від 21.12.2016 р. тож можна стверджувати, що даний Порядок актуалізує діюче податкове законодавство. Також оновлено перелік відомостей, які контролюючі органи мають відображати у акті (довідці), тепер вони будуть містити більше даних – це з одного боку – відповідає принципам відкритості, а з іншого боку – додає роботи посадовим особам контролюючих органів. Позитивним є те, що цим Порядком буде скасовано імперативну норму про те, що акт зобов'язані складати на паперовому носії.

1.4.2. Про затвердження форми Акта (довідки) про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки» та Вимог до його (її) складання. Постанова Кабінету Міністрів України № 629 від 13.07.2017 р. Набув чинності 08.09.2017 р. (Офіційний вісник від 08.09.2017 р. № 70).

Коментар: Акт (довідка) про результати перевірки складається на паперовому носії державною мовою і має наскрізну нумерацію сторінок. Титульний аркуш акта (довідки) про результати перевірки друкується на номерному бланку контролюючого органу для складання актів документальних перевірок.

В акті (довідці) про результати перевірки не допускаються виправлення цифрових показників, дат та інших даних.

У разі необхідності використання в акті (довідці) про результати перевірки скорочених назв і

загальноприйнятих абревіатур при першому вживанні вони зазначаються повністю з одночасним наведенням у дужках їх скорочень, абревіатур, які будуть використовуватись далі в тексті.

В акті (довідці) про результати перевірки усі вартісні показники відображаються у національній валюті України. У разі використання для розрахунку оподаткованого прибутку платника податку та/або заниження сум податків показників, виражених в іноземній валюті, в акті (довідці) одночасно відображається їх еквівалент у національній валюті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, встановленим Національним банком України на дату проведення фінансово-господарських операцій, якщо інше не встановлено законом.

Акт (довідка) про результати перевірки складається у двох примірниках, підписується посадовими особами контролюючого органу, які проводили перевірку, та реєструється в контролюючому органі, який проводив перевірку. При цьому строк складення акта (довідки) про результати перевірки зараховується до строку проведення перевірки, встановленого Податковим кодексом України, з урахуванням його продовження.

Один примірник акта (довідки) про результати перевірки з відповідними додатками у день його (її) підписання чи відмови від підписання вручається або надсилається платнику податків чи його представнику.

У Вимогах, зокрема, прописано: якщо за результатами перевірки виявлено, що умови контрольованої операції відрізняються від умов, що відповідають принципу «витягнутої руки» (виявлено відхилення ціни, застосованої в контрольованій операції, від звичайної ціни - для контрольованих операцій, здійснених у 2013-2014 роках), що призвело до неправильного розрахунку обсягу оподаткованого прибутку платника податку та/або заниження суми податку, складається акт перевірки, у разі відсутності таких порушень - складається довідка.

Слід зазначити, що затвердження форми даного акту (довідки) викликані внесеними змінами до ПКУ від 21.12.2016 р. , що, безперечно, має позитивні наслідки, оскільки тепер цей акт (довідка) відповідатимуть діючому законодавству, що полегшить роботу як посадових осіб контролюючих органів, так і платників податків та спростить взаємодію між ними у даному питанні.

2.ОКРЕМІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

2.1.Податок на прибуток підприємства

Про затвердження Порядку переходу платників податку на прибуток підприємств до подання спрощеної податкової декларації з такого податку та форми спрощеної податкової декларації з податку на прибуток підприємств, який оподатковується за ставкою 0 відсотків відповідно до пункту 44 підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 р. № 592. Набула чинності 15.08.2017 р. (Урядовий кур'єр, 15.08.2017 р., № 151).

Коментар. Постанову прийнято на виконання норм абз. 4 п. 46.5 статті 46 Податкового кодексу України. Згідно з цією нормою саме Кабінет Міністрів України повинен був встановити форму спрощеної податкової декларації, що передбачена п. 49.2 статті 49 Податкового кодексу України, та порядок переходу платників податків на подання такої декларації.

Необхідність в прийнятті зазначених документів виникла з 01.01.2017 р., коли вступили в дію норми п. 44 підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України стосовно можливості застосування платниками податку на прибуток підприємств ставки податку нуль відсотків. Згідно з абз. 2 п. 49.2 Податкового кодексу України платники податку на прибуток підприємств, які оподатковуються за ставкою нуль відсотків подають контролюючим органам декларації (розрахунки) з податку на прибуток підприємств за спрощеною формою у порядку, встановленому цим Кодексом.

Постановою затверджено:

Порядок переходу платників податку на прибуток підприємств до подання спрощеної податкової декларації з такого податку;

форму спрощеної податкової декларації з податку на прибуток підприємств, який оподатковується за ставкою 0 відсотків відповідно до пункту 44 підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України.

Зокрема, Порядок визначає, що платники податку на прибуток підприємств, які відповідають

критеріям, визначеним п. 44 підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України, і мають право застосовувати ставку податку 0 відсотків, за результатами кожного звітного (податкового) періоду складають спрощену податкову декларацію із зазначеного податку за встановленою формою та подають її контролюючому органу у строк, встановлений Податковим кодексом України для річного звітного (податкового) періоду.

У разі коли за результатами звітного (податкового) періоду відсутні підстави для застосування ставки податку на прибуток підприємств 0 відсотків, платники податку подають контролюючому органу податкову декларацію із зазначеного податку в порядку, встановленому Податковим кодексом України.

Позитивний момент полягає у тому, що в Порядку чітко встановлено періоди надання спрощеної податкової декларації та врегульовано питання надання «загальної» Податкової декларації з податку на прибуток підприємств.

А саме: встановлено, що в загальному випадку спрощена податкова декларація подається за результатами року, тобто протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року (п.п. 49.18.3 Податкового кодексу України).

В ситуації, коли платник податку втрачає підстави для застосування ставки податку на прибуток підприємств 0 відсотків, він надає «загальну» Податкову декларацію з податку на прибуток підприємств:

поквартально (у випадках, передбачених п. 137.4 Податкового кодексу України) або 1 раз на рік (згідно з нормами п. 137.5 Податкового кодексу України).

Негативним моментом є те, що форма спрощеної податкової декларації з податку на прибуток підприємств не узгоджується з нормами Податкового кодексу України. Зокрема в формі передбачено надання інформації стосовно коригувань фінансового результату на:

різниці, на які збільшується фінансовий результат (ряд. 04 декларації);

різниці, на які зменшується фінансовий результат (ряд. 05 декларації).

Ставку нуль відсотків можуть застосовувати платники податку на прибуток, у яких річний дохід, визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період, не перевищує трьох мільйонів гривень (п. 44 підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України).

А згідно з пп. 134.1.1 Податкового кодексу України для платників податку, у яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний (податковий) період не перевищує двадцяти мільйонів гривень, об'єкт оподаткування може визначатися без коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років), визначені відповідно до положень цього розділу.

Враховуючи зазначене, доцільно було б дозволити платникам податку за ставкою нуль відсотків не проводити коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років) та не зазначати цю інформацію в декларації.

2.2. Податок на доходи фізичних осіб

Про затвердження форми Книги обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу та Порядку ведення обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу. Наказ Міністерства фінансів України від 23.06.2017 р. №591. Набирає чинності 11.08.2017 р. (Офіційний вісник України від 11.08.2017 р., № 63).

Коментар. Наказом в новій редакції викладені:

- форма Книги обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу (далі - Книга);
- Порядок ведення обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу (далі - Порядок).

Затверджена в новій редакції Книга подається «звичайними» фізичними особами (не зареєстрованими суб'єктами підприємницької діяльності), які зобов'язані подавати річну декларацію про майновий стан і доходи.

Основні нововведення зводяться до наступного:

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
1. Окреслення кола осіб, що подають Книгу за відповідною формою	Приведення відповідності до норм п.п. «а» п. 176.1 ПКУ,	Недостатньо вдале формулювання сфери поширення Порядку: «Порядок поширюється на фізичних осіб - платників податків, які отримують доходи та

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
	<p>згідно якого <u>особа, яка зобов'язана подавати річну декларацію</u> про майновий стан і доходи або має право на таке подання з метою повернення надміру сплачених податків, у тому числі при застосуванні права на податкову знижку, <u>зобов'язана вести облік доходів і витрат</u> в обсягах, необхідних для визначення суми загального річного оподаткованого доходу</p>	<p>відповідно до розділу IV Податкового кодексу України зобов'язані подавати податкову декларацію про майновий стан і доходи та/або мають право на таке подання з метою повернення надміру сплачених податків, у тому числі при застосуванні права на податкову знижку, <u>крім осіб, які перебувають на податковому обліку як самозайняті особи</u>». Виключення, описане часткою «крім», зумовлене існуванням інших форм Книги для фізичних осіб – не підприємців: для ФОПів на загальній системі - Книга обліку доходів і витрат, затверджена Наказом Міністерства доходів і зборів України від 16.09.2013 р. № 481, а для фізичних осіб платників єдиного податку – Книга обліку доходів, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 р. № 579. Більш зрозумілим виглядало б уточнення кола осіб, сформульоване, наприклад, як «Порядок поширюється ... на податкову знижку, і які не перебувають на податковому обліку як самозайняті особи». Або шляхом розбиття відповідного речення на кілька з посиланням на зразок «особи, зазначені в абзаці першому пункту...». Тобто «Порядок поширюється ... на податкову знижку. <Абзацний відступ> Особи, зазначені в абзаці першому пункту 1 Порядку не повинні перебувати на податковому обліку як самозайняті особи»</p>
<p>2. Більш докладно прописані обставини, за яких платник податку - резидент замість реєстраційного номеру облікової картки платника податку вказує серію (за наявності) та номер паспорта</p>	<p>посилення зрозумілості порядку складання звітності</p>	

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
3. Збільшено коло граф (з 7 до 12) для відображення доходів та витрат, а саме		
3.1. Конкретизовано формат дати отримання доходу (понесення витрат) (графа 1)	Уніфікація податкового обліку, певне спрощення обліку для платників податку	
3.2. Додано дату сплати податку (збору) (графа 1)		В Порядку стосовно суми перерахованого податку наявне посилання виключно на IV розділ ПКУ, однак наведене в тексті і Порядку, і Книги формулювання «податок (збір)» викликає сумніви щодо необхідності відображення у відповідних графах суми не лише ПДФО, але й військового збору (що посилюється необхідністю відображення його сум у Декларації про майновий стан і доходи)
3.3. Включено окремі графи для відображення сум доходу (графи 2-6), та витрат, пов'язаних із правом на податкову знижку, та за операціями з інвестиційними активами (графи 7-11)	Посилення прозорості та ясності звітності	
3.4. найменування юридичної особи / П.І.Б. фізичної особи, якими здійснювалися нарахування (виплати) доходу, та її код ЄДРПОУ (реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта) замість однієї вказуються в окремих графах (графи 2 та 3 відповідно). Вилучено необхідність вказування місцезнаходження особи, що нараховувала дохід	Посилення прозорості, ясності звітності її спрощення	
3.5. Додану графу, що має містити інформацію щодо назви доходу (графа 4)		Потребує роз'яснень наскільки повною має бути назва доходу

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
3.6. Окремими графами повинні вказуватися суми доходу, що включається та не включається до оподаткованого доходу (граф 5 та 6 відповідно)	Посилення прозорості звітності (для контролюючих органів)	Посилення фіскального контролю щодо доходів платника податку
3.7. Скасовано необхідність вказування суми іноземного доходу	Спрощення звітності	
3.8. найменування юридичної особи / П.І.Б. фізичної особи, на користь якої здійснені витрати та її код ЄДРПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта замість однієї вказуються в окремих графах (графи 7 та 8 відповідно). Вилучено необхідність вказування на користь якої здійснені витрати	Посилення прозорості, ясності звітності її спрощення	
3.9. Додано нову графу, в якій відображається назва (перелік) понесених витрат		Потребує роз'яснень наскільки повною має бути назва та перелік здійснених витрат
3.10. Додано нову графу, в якій наводиться інформація про реквізити документа, що підтверджує понесені витрати	Посилення прозорості та ясності інформації, яка наводиться у звітності, що полегшує контроль правильності визначення суми витрат, пов'язаних із правом на податкову знижку, та за операціями з інвестиційними активами	Певне ускладнення порядку складання звітності

Зважаючи на дату набуття чинності Книгою та Порядком, застосовувати її у зв'язку із здійсненням операцій з інвестиційними активами слід буде вже з наступного календарного року (адже відповідно до пп. 49.18. ПКУ в загальному випадку річна декларація про майновий стан і доходи подається - до 1 травня року, що настає за звітним). В той же час, згідно пп. 166.1.2 ПКУ, при реалізації права на податкову знижку подати таку декларацію платник податку має право до 31 грудня наступного за звітним року. Тому потребує роз'яснень фіскальних органів необхідність застосування нової форми

Книги тими платниками, що для реалізації права на податкову знижку подають декларацію про майновий стан і доходи з 11 серпня 2017 р. до 31 грудня 2017 р.

Таким чином, нова форма Книги надає більш ясне й «прозоре» уявлення про суми отриманих доходів платника податку та його здійснених витрат, пов'язаних із правом на податкову знижку, та за операціями з інвестиційними активами. Це, з однієї сторони, дещо спрощує податковий облік, але здебільшого полегшує процедуру податкового контролю щодо правильності визначених сум вказаних доходів та витрат, а отже й суми перерахованого податку. Слід також вказати на дещо невдалі формулювання в Порядку, що зумовлює недостатню зрозумілість порядку відображення доходів і витрат у Книзі, та може призвести до порушення податкового законодавства й притягнення платника до фінансової (штрафні санкції, передбачені ст. 121 ПКУ (510 грн., а за повторне порушення протягом року – 1020 грн.)) та адміністративної відповідальності (санкції, визначені ст. 164_1 Кодексу України про адміністративні правопорушення - попередження або штраф від 3 до 8 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 51 грн. до 85 грн.), а при накладенні штрафу протягом року за те ж порушення – від 5 до 8 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 85 грн. до 136 грн.).

2.3. Податок на додану вартість

2.3.1. Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 13 червня 2017 року №567. Наказ Міністерства фінансів України від 21 липня 2017 р. № 654. Набув чинності 12.08.2017 р. (Урядовий кур'єр, 12.08.2017 р., №150).

Коментар: Внесено зміни до критеріїв оцінки ступеня ризиків, достатніх для зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування (ПН/РК) в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН).

Зокрема, внесено зміни до підпункту 1, пункту 6 критеріїв оцінки, в якому описуються критерії, на підставі яких органи ДФС здійснюють моніторинг ПН/РК:

Редакція від 13 червня 2017 року

обсяг постачання товару/послуги, зазначений у **ПН**, яка подана на реєстрацію в ЄРПН, у 1,5 раза більший за величину, що дорівнює залишку різниці **обсягу постачання** такого товару/послуг, зазначеного у ПН/РК, зареєстрованих з 01 січня 2017 року в ЄРПН, та **обсягу придбання** на митній території України та/або ввезення на митну територію України відповідного товару, зазначеного з 01 січня 2017 року в отриманих ПН/РК, зареєстрованих в ЄРПН, та митних деклараціях, і переважання в такому залишку товарів з кодами згідно з УКТ ЗЕД, які визначаються ДФС, більше 75 % загального такого залишку та відсутність товару/послуги, зазначеної в ПН, яка подана на реєстрацію в ЄРПН, в інформації, поданій платником ПДВ, як товару/послуги, що на постійній основі постачається (виготовляється)

Редакція від 21 липня 2017 року

обсяг постачання товару/послуги, зазначений у **ПН/РК**, яка подана на реєстрацію в ЄРПН, у 1,5 разу більший за величину, що дорівнює залишку різниці **обсягу придбання** на митній території України такого товару/послуги (крім обсягу придбання товарів/послуг за операціями, які звільнені від оподаткування та підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою) та/або ввезення на митну територію України такого товару, зазначеного з 01 січня 2017 року в отриманих ПН/РК, зареєстрованих в ЄРПН, і митних деклараціях, **та обсягу постачання** відповідного товару/послуги, зазначеного у ПН/РК, зареєстрованих з 01 січня 2017 року в ЄРПН, і переважання в такому залишку (більше 75% загального такого залишку) товарів з кодами згідно з УКТ ЗЕД, які визначаються ДФС, та відсутність товару/послуги, зазначеного/зазначеної в ПН, яка подана на реєстрацію в ЄРПН, в інформації, поданій платником податку за встановленою формою, як товару/послуги, що на постійній основі постачається (виготовляється)

Нова редакція наказу передбачає:

зміну підходу до визначення зіставної величини, з якою буде порівнюватися обсяг постачання товару/послуги (раніше від обсягу постачання віднімався обсяг придбання, а в новій редакції від обсягу придбання буде відніматися обсяг постачання);

для визначення обсягів постачання товару/послуги поряд з податковими накладними будуть використовуватися також і розрахунки коригування до них (раніше тільки податкові накладні);

при розрахунку різниці не будуть враховуватися обсяги придбання товарів/послуг за операціями, які звільнені від оподаткування ПДВ та підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою.

Дані зміни мають такі недоліки: відсутність чіткого розуміння у Міністерства фінансів до порядку застосування критеріїв (норму наказу змінено через місяць після прийняття попередньої редакції наказу), що ускладнює не тільки процес розуміння норм наказу серед платників ПДВ, але й порядок контролю з боку органів ДФС; незрозумілим є підхід, в якому від обсягів придбання товарів віднімається обсяг постачання товарів, оскільки при обчисленні суми ПДВ застосовується зворотній

підхід (норма, яка діяла до 21 липня 2017 року); зміни до переліку критеріїв мають вноситися щокварталу, а не щомісяця (пункт 4 наказу Міністерства фінансів України №567)

Слід також зауважити, що на момент підготовки моніторингу за серпень місяць на сайті Міністерства фінансів України було розміщено черговий проект змін до переліку критеріїв (дата розміщення 14 серпня 2017 року).

2.3.2. Про внесення змін до Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08. 2017 р. № 553. Набула чинності 15.08. 2017 р. (Урядовий кур'єр, 15.08.2017 р., № 151).

Коментар: Внесено зміни до попередньої редакції Постанови від 24 лютого 2016 року №166.

В даній постанові внесено технічні зміни, щодо включення суми ПДВ до:

суми плати за подання учасником тендерної пропозиції та/або пропозиції учасника процедури закупівлі, що була розкрита електронною системою закупівель, оператором авторизованого електронного майданчика;

суми плати, що справляється адміністратором з оператора авторизованого електронного майданчика на забезпечення функціонування та розвиток веб-порталу Уповноваженого органу за подання тендерної пропозиції та/або пропозиції учасника процедури закупівлі учасником, що була розкрита електронною системою закупівель;

суми винагороди, що отримує оператор авторизованого електронного майданчика (згідно договору між оператором авторизованого електронного майданчика та адміністратором).

В попередній редакції постанови було відсутнє згадування про суму ПДВ, що призводило до виникнення спірних ситуацій при застосуванні системи електронних закупівель. Отже, внесені зміни мають вирішити цю колізію, оскільки сума ПДВ за зазначеними позиціями справлялася і до внесення змін до постанови № 166.

2.3.3. Про затвердження Порядку та обсягів ввезення на митну територію України товарів суб'єктами літакобудування із звільненням від сплати ввізного мита та податку на додану вартість. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08. 2017 р. № 635. Набула чинності 29.08. 2017 р. (Урядовий кур'єр, 29.08.2017 р., № 159).

Коментар: Даною Постановою реалізуються норми Податкового кодексу України (пункт 4¹ підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення») щодо тимчасового (до 1 січня 2025 року), звільнення від оподаткування ПДВ суб'єктів літакобудування (за переліком операцій), що підпадають під дію норм статті 2 Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості».

Нормами постанови затверджено форму Звіту про цільове використання товарів, увезених на митну територію України із звільненням від оподаткування. Даний звіт (*у трьох примірниках*) суб'єкти літакобудування подають щомісяця **до 20 числа місяця**, що настає за наступним періодом, митниці ДФС, якою здійснено митне оформлення товарів за їх призначенням.

Один примірник зазначеного звіту з відміткою митниці ДФС, якою здійснено митне оформлення товарів, надсилається такою митницею щомісяця до 25 числа наступного періоду контролюючому органу за місцем обліку суб'єкта літакобудування, другий примірник — щокварталу до 25 числа наступного періоду Мінекономрозвитку.

Також, додатком до постанови встановлено обсяг товарів, які ввозяться на митну територію України суб'єктами літакобудування із звільненням від сплати ввізного мита та податку на додану вартість.

Позитивним моментом є поява даної постанови, оскільки має вирішити спірні питання щодо підтвердження суб'єктами літакобудування цільового використання товарів, увезених на митну територію України із звільненням від оподаткування ПДВ.

Разом із тим, викликає подив доволі тривалий час, на впровадження змін до Податкового кодексу України (від 21 грудня 2016 року), оскільки незрозуміло яким чином суб'єкти літакобудування до 29 серпня 2017 року мали підтверджувати цільове використання товарів, увезених на митну територію України без сплати ПДВ. Це означає про можливі корупційні схеми при проведенні таких операцій в період з 1 січня 2017 року по 28 серпня 2017 року.

2.4. Акцизний податок

2.4.1. Про внесення зміни до пункту 3 Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів. Постанова Кабінету міністрів України від 09.08. 2017 р. № 577. Набула чинності 15.08.2017 р. («Урядовий кур'єр» № 151 від 15.08.2017р.)

Коментар: постановою було змінено підпорядкування державного підприємства, що виготовляє марки акцизного податку на замовлення ДФС з Національного банку на Мінекономрозвитку. В результаті впровадження зазначених змін процес виготовлення акцизних марок не зазнав змін.

2.4.2. Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. № 957. Постанова Кабінету міністрів України від 09.08. 2017 р. № 634. Набуває чинності 9.09.2017 р. («Урядовий кур'єр» № 160 від 30.08.2017 р.)

Коментар: було збільшено оптово-відпускні і роздрібні мінімальні ціни на алкогольні напої. Роздрібні ціни на горілку та лікєро-горілчані вироби підвищено на 14,0-19,41%; віскі, ром та джин - на 6,5-6,6%; коньяк (бренді) - на 12,3-29,1%; вина з додаванням спирту, ігристі - на 7,1-13,3%.

Розмір мінімальних цін на алкогольні напої, що діяв до запровадження нових правил, було встановлено у листопаді 2016 р. За цей період було збільшено акцизний податок, а також відбулося зростання витрат виробництва внаслідок підвищення цін на сировину, матеріали та ін. Таким чином встановлення нового економічно обґрунтованого рівня мінімальних цін на алкогольні напої не буде провокувати виробників у конкурентній боротьбі здешевлювати собівартість за рахунок зниження якості товарів. Однак при цьому існує ризик зниження обсягів реалізації на легальному ринку алкогольних напоїв та загострення проблеми фальсифікованих алкогольних напоїв.

2.8. Транспортний податок

Про внесення змін до форми Податкової декларації з транспортного податку. Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2017 р. № 595. Набув чинності 15.08.2017 р. (Офіційний вісник України від 15.08.2017 р. № 64)

Коментар: Наказом введено зміни до форми податкової Декларації транспортного податку, затвердженої Наказом Міністерства фінансів України 10 квітня 2010 року № 474/26919.

У таблиці розрахунку сум транспортного податку введено такі зміни:

- додано колонку «Міжнародний ідентифікаційний номер транспортного засобу (VIN)»;
- модель і марка транспортного засобу повинні зазначатися в окремих колонках;
- видалено колонку «Номерний знак транспортного засобу»;
- додано колонку «Тип пального»;
- у колонці «Рік випуску транспортного засобу» уточнено словами «рік виготовлення»;
- у колонці «Дата реєстрації транспортного засобу» додано «перереєстрації/зняття з обліку»;
- у колонці «Кількість місяців володіння транспортним засобом» уточнено «у звітному році»;
- колонка «Річна сума транспортного податку...» доповнено способом розрахунку (ставка / 12 x к. 9).

Також введено зміни в графах нарахування податкових зобов'язань. У новій редакції Форми було видалено графи «Розмір заниження (недоплата) податкового зобов'язання з податку» та «Розмір завищення (переплати) податкового зобов'язання з податку», залишивши тільки нарахування збільшення або зменшення податкового зобов'язання.

Попередня редакція	Нова редакція
Колонка 2	
Марка та модель транспортного засобу	Міжнародний ідентифікаційний номер транспортного засобу (VIN-код)
Колонка 3	
Номерний знак транспортного засобу	Марка транспортного засобу
Колонка 4	
Рік випуску транспортного засобу	Модель транспортного засобу
Колонка 5	

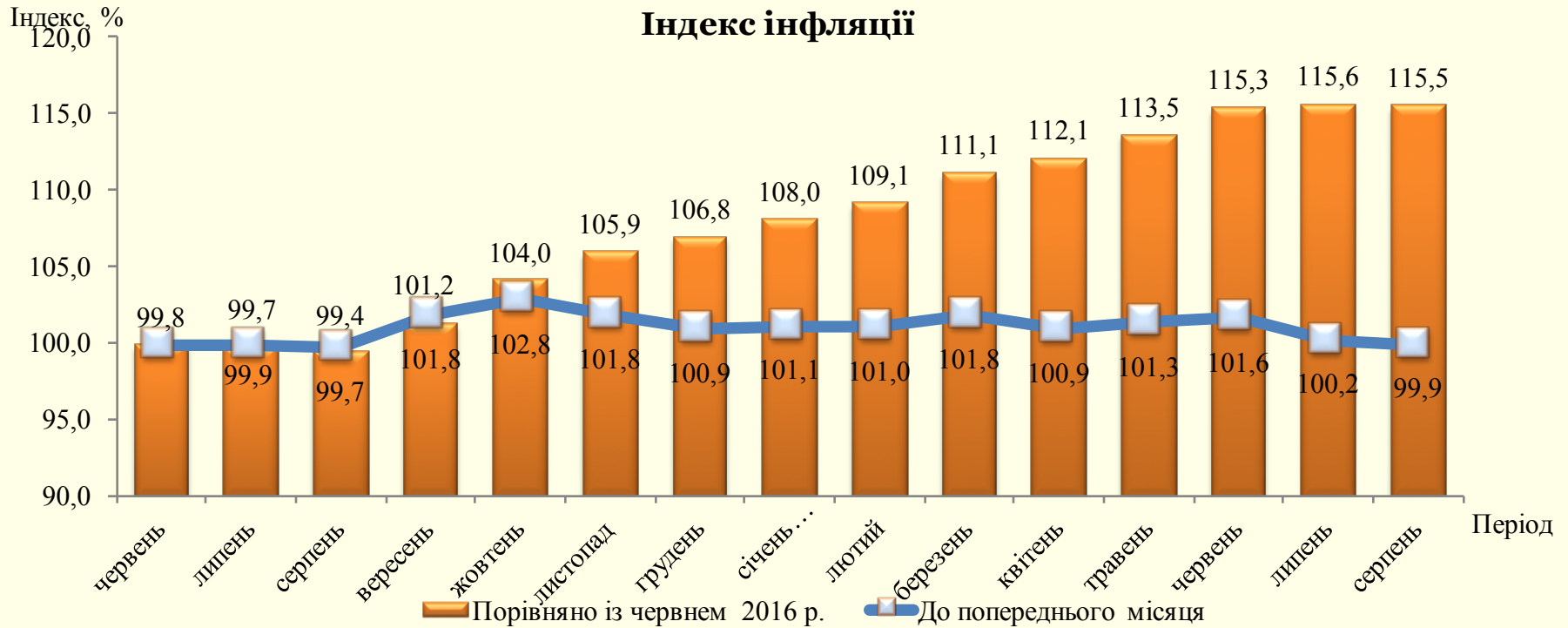
Попередня редакція	Нова редакція
Дата реєстрації транспортного засобу	Рік випуску транспортного засобу (рік виготовлення) (мм. рrrr)
Колонка 6	
Об'єм циліндрів двигуна (см3)	Тип пального
Колонка 7	
Кількість місяців володіння транспортним засобом	Об'єм циліндрів двигуна (куб см.)
Колонка 8	
Річна сума транспортного податку, яка підлягає сплаті за даними платника	Дата реєстрації / перереєстрації/зняття з обліку транспортного засобу (дд.мм.рrrr)
Колонка 9	
I квартал	Кількість місяців володіння транспортним засобом у звітному році
Колонка 10	
II квартал	Річна сума транспортного податку, яка підлягає сплаті за даними платника (ставка / 12 x к. 9)
Колонка 11	
III квартал	I квартал
Колонка 12	
IV квартал	II квартал
Колонка 13	
-	III квартал
Колонка 14	
-	IV квартал

Таким чином, форму податкової Декларації з транспортного податку розширено, внесені деякі уточнення – випадок перереєстрації або зняття з обліку транспортного засобу, облік часу володіння транспортом ведеться за звітним роком. Такі зміни як введення міжнародного ідентифікаційного

номеру транспортного засобу (VIN), додання випадку перереєстрації або зняття з обліку пов'язані із внесенням змін до Наказу від 16 червня 2015 року № 563 «Про затвердження форми відомостей, необхідних для розрахунку транспортного податку». Такі зміни є позитивними, так як призводять до удосконалення обліку реєстрації транспортного засобу та справляння транспортного податку, посилення контролю за його нарахунком та сплатою.

В протиположності позитивним сторонам, такі зміни можуть призвести до труднощів та виникнення помилок при складанні Декларації платниками податків. Виникає необхідність адаптації платників податків до нової форми Декларації. З боку контролюючих органів, ускладненням є необхідність виділення часу для внесення змін до програмного забезпечення щодо перевірки Декларації.

4. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

За даними Державної служби статистики України, у серпні зафіксована дефляція порівняно з попереднім місяцем (99,9%). Причинами таких змін є зниження споживчих цін на продукти харчування (0,7%).

З початку року ціни на споживчому ринку зросли на 108,1%, а за останні 12 місяців (порівняно з серпнем 2016 р.) – на 15,7:

Значення індексу інфляції може впливати на:

- коригуючі коефіцієнти, які застосовуються до ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (п. 252.22 ПКУ);
- індексацію нормативної грошової оцінки земель (ст. 289 ПКУ). Індекс споживчих цін за 2015 рік застосовується із значенням 120 відсотків (п. 6 підрозділу 6 Розділу XX);
- базу оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи (п. 2921.2 ПКУ);
- індексацію ставок акцизного податку, екологічного податку, рентної плати (абз. 9 пункту 4 Розділу XIX).

5. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ ПРОЕКТІВ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ В СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ

Оцінювання якості проведення аналізу регуляторного впливу проекту НПА (що здійснюється на основі методики, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. №308) має метою визначення якості здійснення регуляторної діяльності Державної фіскальної служби України та здійснюється за методикою, розробленою НДЦ ІПР НАН України [<http://ndc-igr.org/>].

Оцінювання відбувається за критерієм наявності якісної та кількісної складової в аналізі регуляторного впливу проектів.

Кількісна оцінка проекту передбачає аналіз витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства; аналіз бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємства; аналіз М-тесту та аналіз показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом. Для оцінювання кількісної складової використовується коефіцієнт повноти кількісної оцінки, що розраховується за формулою:

$$K_k = K_{fk} / K_{kz},$$

де: **K_k**-коефіцієнт повноти кількісної оцінки;
K_{fk}-кількість фактично оцінених кількісних показників;
K_{kz}-загальна сума кількісних показників.

Крім того, у разі неможливості обчислення розмірів прогнозних значень показників результативності у звіті проведеного АРВ може наводитися їх текстовий опис. Отже, за наявності лише текстового опису кількісних показників, для проведення оцінки, вони вважаються проаналізованими описовим способом та позначаються, як «О». Для оцінки співвідношення кількості показників, наведених в текстовій та числовій формах, застосовується коефіцієнт описового заміщення кількісних показників (**K_o**), який розраховується за формулою:

$$K_o = K_{ko} / K_{ok},,$$

де: **K_o** - коефіцієнт описового заміщення кількісних показників;
K_{ko} - кількість показників оцінених описовим способом;
K_{ok} - загальна сума оцінених кількісних показників.

Методика проведення АРВ також включає якісні показники: визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, визначення цілей державного регулювання, визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей, опис механізму, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми, обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта, обґрунтування запропонованого строку дії акта, визначення заходів, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акта. Для оцінювання якісної складової АРВ використовується коефіцієнт повноти якісної оцінки, що розраховується за формулою:

$$K_{як} = K_{оя} / K_{яз}$$

де: **K_{як}**-коефіцієнт повноти якісної оцінки;
K_{оя}-кількість оцінених якісних показників;
K_{яз}-загальна кількість якісних показників.

Для оцінювання та виявлення тенденцій повноти розробки АРВ проектів нормативно-правових актів ДФСУ використано інтегральний показник, який враховує кількісні та якісні коефіцієнти та містить наступні складові:

$$K_I = (K_{як} + K_k) / 2$$

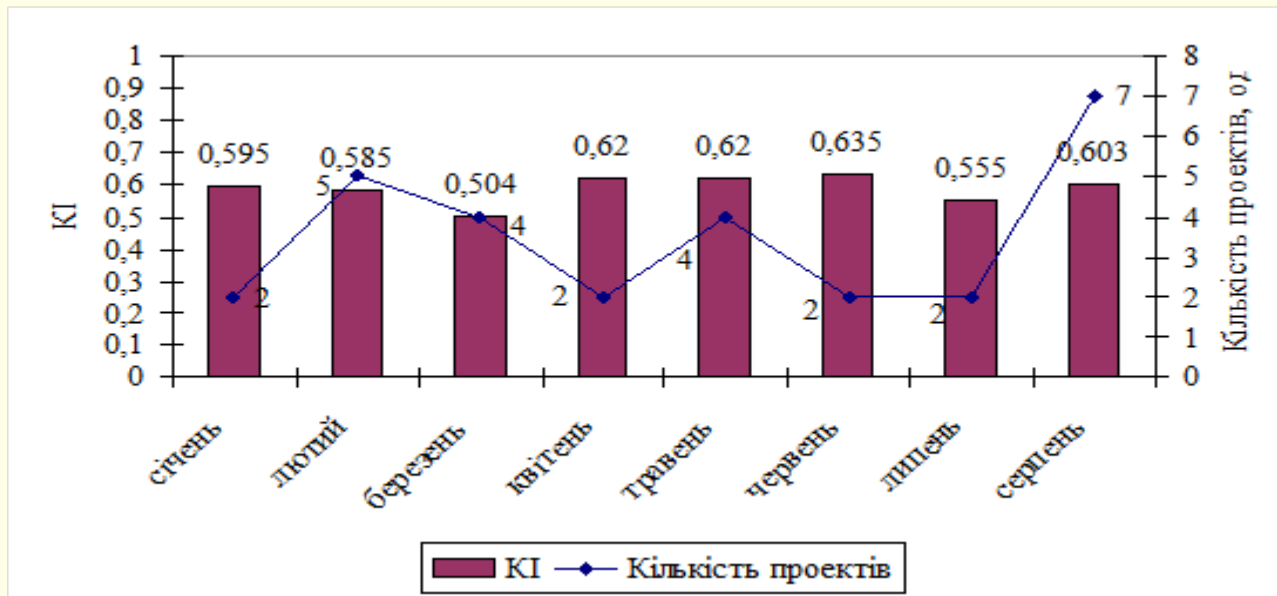
де: **K_{як}**-коефіцієнт повноти якісної оцінки;
K_к-коефіцієнт повноти кількісної оцінки.

Надалі, буде здійснюватися оцінювання стану проведення АРВ проектів регуляторних актів в сфері оподаткування для проведення більш глибокого дослідження нормативно-правового середовища.

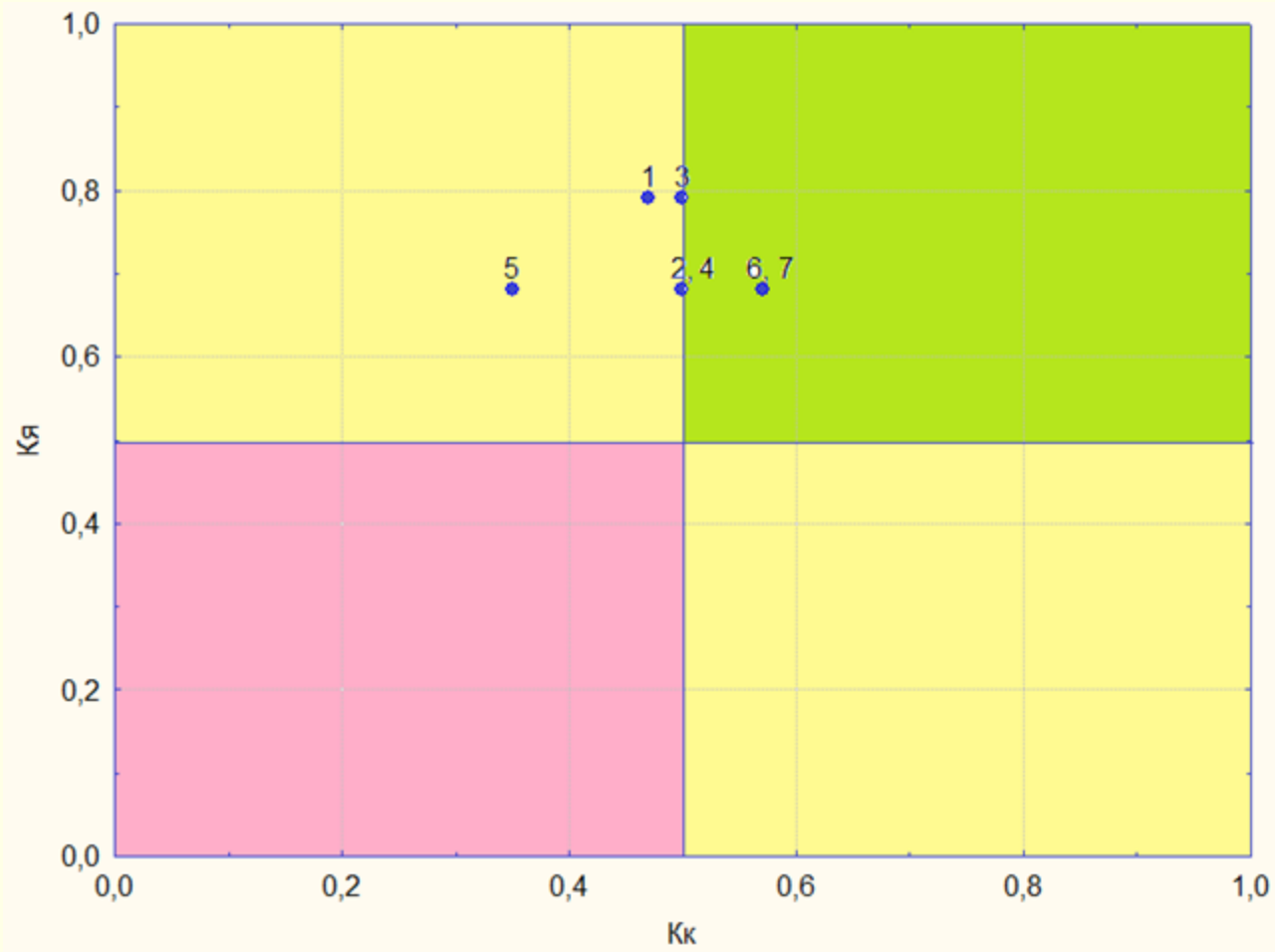
Результати проведення оцінки АРВ проектів регуляторних актів в сфері оподаткування за січень – серпень 2017 р.

Місяць	Кількість проектів	Кк	Ко	Кя	КІ
січень	2	0,5	0,86	0,63	0,57
		0,5	0,86	0,74	0,62
лютий	5	0,36	0,6	0,63	0,5
		0,32	0,71	0,79	0,55
		0,27	0,67	0,79	0,53
		0,57	0,75	0,74	0,66
		0,57	0,88	0,63	0,6
березень	4	0,43	0,67	0,63	0,53
		0,29	0,83	0,58	0,435
		0,50	0,86	0,42	0,46
		0,39	0,56	0,79	0,59
квітень	2	0,47	0,86	0,74	0,61
		0,41	0,44	0,84	0,63
травень	4	0,57	0,38	0,84	0,705
		0,57	0,75	0,68	0,625
		0,57	0,75	0,68	0,625
		0,36	0,80	0,68	0,52
червень	2	0,5	0,71	0,63	0,565
		0,57	0,5	0,84	0,705
липень	2	0,43	0,67	0,74	0,585
		0,47	0,86	0,58	0,525
серпень	7	0,47	0,86	0,79	0,63
		0,5	0,57	0,68	0,59
		0,5	0,71	0,79	0,645
		0,5	0,57	0,68	0,59
		0,35	0,88	0,68	0,515
		0,57	0,88	0,68	0,625
		0,57	0,88	0,68	0,625

Кількість розроблених проектів регуляторних актів в сфері оподаткування в серпні 2017 р. є більшою за аналогічний показник в попередніх місяцях 2017 р. При цьому загальна якість проведення АРВ в серпні є вищою за квітень-червень 2017 р, про що свідчить середнє значення інтегрального показника КІ за ці періоди.

Для інтерпретації результатів оцінювання було побудовано матрицю розподілу проектів НПА за коефіцієнтами повноти кількісної та якісної оцінок. Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точки зору аналізу, найкращим вважається квадрант позначений зеленим кольором, оскільки до нього увійшли проекти НПА, які характеризуються повною якісною та кількісною оцінкою. Найгіршим є квадрант позначений червоним кольором, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. Квадранти позначені жовтим кольором містять середні значення К_{як} і К_к.

*Номера нормативно правових актів на рисунку відповідають порядковому номеру проекту у місяці

*Порядковий номер проекту регуляторного акта	Назва проекту регуляторного акта
1	Проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей на повітряному транспорті»
2	Проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення зміни до Порядку контролю за розподілом тарифної квоти»
3	Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку утилізації транспортних засобів, що переходять у власність держави, які не реалізовані в установленому порядку та (або) не придатні для експлуатації, та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України»
4	Проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку заповнення та видачі митницею сертифіката з перевезення (походження) товару EUR.1»
5	Проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Положення про форму та зміст розрахункових документів»
6	Проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Порядку обліку платників податків і зборів»
7	Проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

Згідно з матрицею, якість підготовки проектів АРВ в сфері оподаткування протягом серпня 2017 р. є задовільною: всі проекти нормативно-правових актів характеризуються високим рівнем оцінювання якісних показників, але й нижчим за середній рівень підготовки кількісних показників за проектами НПА №1-5, та вищим за середній рівень підготовки кількісних показників за проектами НПА №6-7.

6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБУЛИ ЧИННОСТІ В СЕРПНІ 2017 р.

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
Про затвердження Порядку застосування податкової застави контролюючими органами. Наказ Міністерства фінансів України від 16.06.2017 № 586	04.08.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження Положення про проведення перевірок стану збереження майна платника податків, яке перебуває у податковій заставі. Наказ Міністерства фінансів України від 16.06.2017 № 584	04.08.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження Порядку використання дебіторської заборгованості та/або майна юридичної особи як джерел погашення податкового боргу платника податків та/або відокремленого підрозділу юридичної особи. Наказ Міністерства Фінансів України від 16.06.2017 № 585	04.08.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження форми Книги обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподаткованого доходу та Порядку ведення обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподаткованого доходу. Наказ Міністерства фінансів України від 23.06.2017 №591	11.08.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 13 червня 2017 року №567. Наказ Міністерства фінансів України від 21.07.2017 р. № 654	12.08.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження Порядку переходу платників податку на прибуток підприємств до подання спрощеної податкової декларації з такого податку та форми спрощеної податкової декларації з податку на прибуток підприємств, який оподатковується за ставкою 0 відсотків відповідно до пункту 44 підрозділу 4 розділу XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 р. № 592.	15.08.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
<p>Про внесення зміни до пункту 3 Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів. Постанова Кабінету міністрів України від 09.08. 2017 р. № 577</p>	<p>15.08.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)</p>
<p>Про внесення змін до Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08. 2017 р. № 553</p>	<p>15.08.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)</p>
<p>Про внесення змін до форми Податкової декларації з транспортного податку. Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2017 № 595</p>	<p>15.08.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)</p>
<p>2.3.3. Про затвердження Порядку та обсягів ввезення на митну територію України товарів суб'єктами літакобудування із звільненням від сплати ввізного мита та податку на додану вартість. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08. 2017 р. № 635</p>	<p>29.08.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)</p>

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної Академії Наук України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедрою
оподаткування Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця (<http://vk.com/public76418287>)**

**за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області -
регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації «Український союз
промисловців і підприємців»**

під керівництвом заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи, доктора економічних наук,
професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

завідувача кафедри оподаткування, к.е.н., доц. **О.Є. Найденка;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **О.С. Віннікової;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **К.В. Дивискиби;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **А.О. Єніної-Березовської;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **В.В. Карпової;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **О.В. Костяної;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **Є.І. Котлярова;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **Г.В. Назаренко;**

викладача кафедри оподаткування **Ю.М. Малишко;**

аспіранта кафедри оподаткування **С. К. Капустника;**

аспіранта кафедри **М. В. Гомон;**

за участю:

виконавчого директора Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального
відділення ВГО УСПП **Е. Є. Набоки.**